GAZETA KRAKOWSKA

Nro 49.

Z KRAKOWA DNIA 18 CZERWCA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 10 Czerwca.

Woysko we Włoszech.

Z głowney kwatery d. 3 Czerwca.

Jenerał jazdy Baron Frimont przysłał tu przez gońca następuiące doniesienia:

Od Jenerała Gepperta, który miał sobie poruczone oblężenie Ankony, nadeszło doniesienie, iż ważna ta twierdza poddała się przez kapitulacyą. Wspomniony Jenerał przez dogodne rozporządzenia zamknął nieprzyiacielską osadę w samey twierdzy, kilkokrotne wycieczki mężnie odparł, dowoz żywności i wody odciął, nakoniec roboty swoie przeciw twierdzy tak daleko posunął, iż za kilka dni można było do niey strzelać.

D. 30 Maia zawarta została z Gubernatorem Ankony, Jenerałem Baronem Montemajor, i przez obie strony podpisana kapitulacya. Istotne iey warunki są następuiące:

D. 1 Czerwca Ces. Austryackie woyska osadzą Monte-Gardetto, nowy wał, szaniec Okularowy S. Stefano, i oszańcowany oboz; d. [illegible] dane im będą bramy Farina, Franc[illegible] [illegible], a d. 3 reszta twierdzy. Osada wyciągnie z wszystkiemi woyskowemi honorami; żołnierze złożą broń za twierdzą; officerowie zatrzymaią swoy oręż, konie i rzeczy, podofficerom zaś, dla utrzymania w drodze porządku, zostawiona tylko zostanie broń boczna. Osada zaprowadzoną zostanie do Neapolu. Woyskowe kassy, wszystkie woyskowe rzeczy, magazyny, działa, ammunicya, wozy, mappy i plany, tudzież znayduiące się w porcie statki, oddane zostaną woysku Austryackiemu. Nakoniec zapewnione woyskową umową pod Kapuą powszechne przebaczenie, rozciągnione zostało na wszystkich w Ankonie urzędników woyskowych i cywilnych.

Gazeta Dworska zawiera pod napisem z Niemiec co następuie:

D. 1 Czerwca o godzinie 7 wieczorem przybył N. Cesarz Rossyyski przy wystrzałach z dział i odgłosie wszystkich dzwonow do Stuttgardu. Król Jmć Wirtemberski wyiechał przeciw niemu do Esslingen, zkąd oba Monarchowie w Królewskim powozie do stolicy wiechali. NN. Cesarstwo Austryaccy przybyli tegoż wieczora do Plochingen i tam nocowali. D.

z wyiechał także przeciw nim Król do Esslingen. NN. Cesarstwo w towarzystwie Króla i Arcy Xcia Ludwika przybyli około godziny 10 przed południem do Stuttgardu. Wystrzały z dział i odgłos dzwonow zwiastowały mieszkańcom to radosne zdarzenie.

D. 1 Czerwca ukończenie woyny we Włoszech obchodzone było w Manheimie o godzinie 10 przed południem nabożeństwem, odgłosem dzwonow i 100 z dział wystrzałami. Królewicz następca tronu Bawarskiego znaydował się na tey wysokiey uroczystości, która obchodzona była razem na całey linii woyska zacząwszy od Bazylei aż do Moguncyi. Podczas tey uroczystości przybył tamże Arcy Xże Jmć Karol i wysiadł do mieszkania Królewicza Bawarskiego. W południe poiechał J. Cesarzowiczowska Mość do Heilbronnu, gdzie spodziewany był N. Cesarz Austryacki. Xże Wrede udał się tamże dniem pierwey.

Z Baireitu piszą pod d. 2 Czerwca: "Mieszkańcy miasta naszego i okolic nie mogą wychwalić piękności i przewyższaiących nawet poprzedzaiącą zaletę dobrego postępowania przechodzących z Saxonii od 14 dni przez nasze miasto i okolice Ces. Rossyyskich woysk. Widocznie skutkuie na nich duch szanowanego ich Monarchy, i szlachetne uczucia i uymuiąca uprzeymość ich wodzow, iako też pochwały godny przykład wszystkich jenerałow, officerow wyższych i niższych, którzy powiększey części w naszem mieście stali. Naczelny Wodz tego wielkiego woyska, Feldmarszałek Hr. Barclay de Tolli, głowny sztab i wszystkie do głowney wielkiey kwatery należące osoby, przybyły tu wczoray rano pod nasłoną kozakow i pułku strzelcow, i udadzą się do Bamberga, gdzie kilka dni zabawią.

Z Berlina d. 10 Czerwca.

D. 7 o godzinie 7 z rana opuścili naszą stolicę WW. Xiążęta Rossyyscy Mikołay i Michał, i udali się w dalszą podroż do swoiego woyska.

Dziś popołudniu nasz Królewicz następca tronu wyiechał do woyska.

Z Londynu d. 30 Maia.

Osoby zakładaiące się, iż woyna przeciw Francyi dopiero w iesieni się rozpocznie, poczytuią iuż swoie zakłady za zgubione, ponieważ zbieraiąca się ze wszystkich stron wielka burza, która ma atmosferę przeczyścić, zdaie się, iż wkrotce wybuchnie.

Chrystyna Bonaparte, corka Lucyana Bonaparte, bawi ciągle w Anglii w Leicestershire. Nie podlega ona żadnemu policyynemu dozorowi, wolno iey bywać, gdzie iey się podoba i przyymować odwiedzenia, od kogo zechce. Jakoż wielu odwiedza ią cudzoziemcow; liczy teraz rok 19ty.

Kommissya bezpieczeństwa w Madrycie skazała 8 osob na 6 i 8 letnie więzienie, ponieważ okazały się sprzyiaiącemi Bonapartemu.

Francuzki okręt Babiole z Martyniki do Bordeaux przeznaczony z ładunkiem wartości 30,000 f. szt. przyprowadzony został do Spithead przez okręt J. K. Mci Menai pod Kapitanem Pell.

Hollandya otrzyma za odstąpienie

wysp Demerary, Essequebo i Berbice, które są dla Anglii bardzo ważne, 1 mill. Dla postawienia twierdz Niderlandzkich w przyzwoitym stanie obrony, przeznaczone są 2 mill. tak iż Hollandyi wypłacić wypada 3 mill. f. szt.

Przybył tu P. Quincy Adams, nowy Amerykański Minister przy naszem dworze.

Podroż z Londynu do Ostendy odbywana teraz często bywa w iednym dniu.

Liczba woyska znayduiącego się teraz przy Ludwiku XVIII wynosić ma 10,000.

W przyszłym tygodniu huzary Brunświckie odpłyną do Ostendy.

Wiele woiennych okrętow naszych wypłynęło śpieszno na morze, dla upatrywania Francuzkich fregat, które maią powieść broń do zachodniey Indyi.

Od Lorda Burghersh nadeszła tu z Rzymu pod d. 11 wiadomość, iż fregata Francuzka Melpomena o 44 działach przez nasz liniiowy okręt Riwoli o 80 działach zabraną została, co uważać można za rozpoczęcie krokow nieprzyiacielskich.

P. Frederyk Lambe iedzie na posła naszego do Monachium na mieysce P. Rose, który przeznaczony iest na ambassadora przy Dworze Berlińskim.

Kupieckie nasze okręty dostawać maią konwoy, co uważać należy iako niezawodny znak bliskiego rozpoczęcia powszechnych nieprzyiacielskich krokow.

Admirał Hotham popłynął z eskadrą do zachodniey Indyi, która, iak się domyślaią, starać się będzie z innemi siłami wyspy Gwadelupę i Martynikę obiąć w posiadłość dla Burbonow.

Xżna Angouleme popłynęła w towarzystwie Hrabiny Damas na Królewskim statku, na którym obok Angielskiey powiewa biała bandera, do Ostendy dla odwiedzenia swoiego stryia Ludwika XVIII.

Fregaty Eufrat i Amfion, i ieden ślop wypłynęły z Portsmutu z zapieczętowanemi rozkazami.

Pani Miuratowa upraszać miała Xżny Wallii o pośrednictwo, aby udać się mogła z swoim mężem do Anglii.

Angielskie okręty woienne odebrać iuż miały rozkaz zabierania wszystkich Francuzkich okrętow, czyli one trzech kolorową lub białą noszą banderę.

D. 25 b. m. Lord Castlereagh wniosł w niższey izbie adress podziękowania do Xcia Rejenta z powodu ostatniego poselstwa. Dziś, rzekł on, wymieniłem z Ambassadorem Austryackim zatwierdzenia traktatu pod d. 25 Marca. Upada zatem zarzut iakoby Austrya nie przystąpiła ieszcze do wspólney sprawy. Cesarz oświadczył, iż działać będzie w zupełnem porozumieniu z swoiemi Zprzymierzyńcami przeciw administracyi Bonapartego; lecz iakkolwiek J. C. Mość pragnie widzieć znowu na tronie Francuzkim N. Króla Ludwika XVIII, uznał iednak zapotrzebne oświadczyć, iż dla tego iedynie celu nie przedsiębierze woyny. Naypierwsze zachodzi teraz pytanie: czyli po nastąpionym teraz stanie woyny, mamy rozpocząć układy z teraźnieyszym rządcą Francuzkim i odstąpić naszych Zprzymierzyńcow? Szukaiąc bezpieczeństwa nie należy spuszczać z oczu iego charakteru. W iego ręku znayduie się teraz cała woyskowa potęga Francyi, która pragnie prowadzoną bydź znowu do świetności i łupieztw. Całe iego życie iest nieprzerwanem pasmem niewierności i obłudy, i ie-

żeli iego talenta takiego są rodzaiu, iż nadać mogą rządzonemu przez niego narodowi dzielność, tedy iest to tem mocnieyszym powodem do położenia granic iego zamiarom. Zwrocmy uwagę na dawnieysze rządy iego, a znaydziemy, iż w tych czasach, kiedy twierdził, iż z całym światem żyie w pokoiu, naywiększe i naynielitościwsze czynił zdobycze. Hollandya, Rzplta Liguryyska, Szwaycarya, 32ga woyskowa dywizya, Hiszpaniia i Portugaliia zagarnione zostały w czasie pokoiu. Kiedy do własnych granic zwrocony został, byłże w chęci rozpoczęcia układow dla przywrocenia Europie pokoiu? Bynaymniey; starał się tylko wydobyć z przykrego położenia, myślał o oszukaństwie, ażeby mogł odetchnąć. Udzielę izbie pismo, ktore iego obłudę i fałszywość naywidoczniey okazuie. Było one pisane w tey chwili, kiedy był z iedney strony od Marszałka Blüchera, z drugiey od Xcia Schwarzenberga ściśniony. Widział swoie niebezpieczeństwo i rozkazał swoiemu Ministrowi w Chatillon zawrzeć traktat, ażeby go potem złamał. (List Xcia Bassano do Xcia Wincencyi pod d. 19 Marca 1814 umieszczony w Nrze 46 Gazety Krakowskiey pod artykułem z Wiednia.) Autentyczność tego listu będzie bezwątpienia zaprzeczona; lecz systemat kłamstwa iest nieoddzielny od systematu gwałtow i grabieży. Drugie pytanie iest: czyli pomyślności oręża przeciw Francyi pewnemi bydź możemy? Nayzupełnieysze zachodzi porozumienie pomiędzy wszystkiemi Mocarstwami Europy i wszystkie ożywia przekonanie, iż tylko przez woynę, ale nie przez pokoy otrzymać można bezpieczeństwo pokoiu.

Lord Cavendisch wniosł dodatek do adressu naganiaiący woynę przeciw Francyi.

P. Grattan, członek opozycyi, oświadczył się tą razą całkowicie za adressem i swoią mowę temi słowy zakończył: "Dotąd wasze imie, Anglicy, nie dozwoliło wam zaiąć drugiego mieysca; lecz skoro przestaniecie bydź pierwszym narodem, zniżycie się do ostatniego." (Powszechne oklaski.)

P. Burdett pochwalił wymowę obrońcy woyny, lecz oświadczył się przeciw niey, rownie iak P. Tierney.

W izbie wyższey wniosł Lord Liwerpool powyższy adress podziękowania, i mowił iak następuie: Zachodzi teraz pytanie, czyli możemy w pokoiu pozostać i używać iego korzyści, czyli z honorem i bezpieczeństwem uniknąć możemy lub nie nieszczęść woyny? Byłoby trwonieniem czasu mowić długo względem pierwszego punktu. Od człowieka, który znayduie się teraz na czele rządu Francuzkiego, nie można żadnego spodziewać się bezpieczeństwa. On sam, iego pobyt we Francyi, iest zupełnem zgwałceniem wszelkich umow i wszystkiego co świętem bydź powinno. Przez niego są warunki pokoiu zerwane i nie ma iuż pokoiu. Mamy zatem zupełne prawo do woyny przeciw Francyi; lecz to nie dosyć, potrzeba dowieść, iż sprawiedliwość względem naszey oyczyzny nakazuie odnowienie woyny. Dla kraiu naszego i Europy nie można się spodziewać żadnego pokoiu, poki ten człowiek we Francyi panuie. Czternasto letnie doświadczenie nauczyło nas, że ambicya rządu Francuzkiego nie iest zwy-

czyną ambicyą, ale powszechna chucią panowania, którey żadne umowy pochamować, żadne szczęście zasycić, i żadna klęska umiarkować niezdołały, która z nieprzezwyciężonym uporem do swego celu dążyła, i nieszczęsnemi krwawemi woynami całą Europę wstrząsała. Zamienić wszystkie kraie, które ulubieni jenerałowie podług upodobania łupili w podbite prowincye, to było iey zamiarem. Czyliż ten człowiek i iego ludzie odmienili swoie uczucia? Zapewne nie. Nieukontentowane woysko przywołało go nazad, ale nie naród. Woysko pragnie woyskowego rządu, ponieważ głowną iego zasadą iest zatrudnienie żołnierzy, to iest woyna i zdobycz; zasada, która nie zgadza się z pokoiem Europy. Nie ma tu więc żadnego bezpieczeństwa. Ktoż uwierzy w umiarkowany rząd pod człowiekiem, którego całe prawo do korony polega iedynie na mieczu, którego szczęście, chwała i byt iedynie przez woynę i zdobycze nabyte, przez nię utrzymać się mogą. Nie można wcale spodziewać się spokoyności i pokoiu. Chwila do woyny iest pomyślna. Jeszcze wszyscy Monarchowie są w zupełności, ieszcze ieden duch wszystkie narody ożywia. Mamyż tak pomyślną opuścić porę, i czekać aż mu się spodoba poiedyńczo nas zawoiować?

Lord Grey oświadczył się przeciw wnioskowi, i twierdził, iż byłoby nierozsądkiem i niesłusznością prowadzić woynę przeciw narodowi dla tego, że nienawidzą iego władcę. Proponował dodatek do adressu, aby układy z rządem Francuzkim odnowione zostały. Dodatek ten został 156 głosami przeciw 56 odrzucony i proponowany adress przyięty.

D. 26 Lord Castlereagh wniosł w niższey izbie, aby dla Cesarzow Rossyyskiego i Austryackiego i Króla Pruskiego uchwalono razem 5 mill. f. szt. Przez traktat Wiedeński, mowił, obowiązał się każdy z tych Monarchow wystawić w pole 150,000 ludzi; lecz większe daleko wystawiaią siły. Austrya ma teraz 150,000 ludzi we włoszech i takąż siłę posłała nad Ren, a zatem ma w polu 300,000 ludzi. Cesarz Rossyyski postępuie w teraźnieyszey woynie z taką samą odwagą i stałością względem ogólnego dobra iak w ostatniey. Feldmarszałek Hr. Barclay de Tolly prowadzi nad Ren 225,000 ludzi, tak pięknego woyska, iakiego ieszcze nie widziano, a zanim idą liczne korpusy ochotnikow. Oprocz tego zbiera się na granicach Rossyyskich 150,000 innego woyska pod Jenerałem Hr. Wittgensteinem. J. C. Mość oświadczył Xciu Rejentowi, iż i temu woysku każe naprzod postąpić, skoro tego naymnieysza wypadnie potrzeba. Trzecie Mocarstwo (Prussy), które z zadziwieniem świata tak wielkie natężenia w ostatniey woynie czyniło, nie przestaie na warunku Wiedeńskiego traktatu, ale ma w stanie woiennym 6 korpusow, wynoszących 236,000 ludzi. Bawarya wystawia 60,000 pięknego woyska. Siła, którą to Mocarstwo, wraz z Wirtembergiem, Badenem, Hessyą, Saxoniią, anzeatyckiemi miastami i innemi pomnieyszemi kraiami Niemieckiemi w pole wystawia, wynosi 150,000 ludzi. Woysko W. Brytanii wynosi do 50,000 ludzi i tyleż woysko Króla Niderlandow. Rachuiąc więc 300,000 Austryakow, 225,000 Rossyanow, 236,000 Prussakow, 150,000 Niemcow, 50,000 Anglikow i 50,000 Ni-

derlandczykow, wyniesie całkowita liczba woyska 1 mill. 11,000 ludzi, oprocz woyska pod Wittgensteinem. Zapytano mnie się, iakie pieniężne posiłki odbiorą inne kraie? Wiadomo, iż W. Brytaniia obowiązana iest iak inne Mocarstwa wystawić w pole 150,000 ludzi. Aże teraz dostawiamy tylko 50,000 ludzi, przeto płacić musiemy za 100,000 ludzi, i wypadnie 2 1/2 mill. f. szt. zapłacić. Dzieląc tę summę pomiędzy drobne Mocarstwa, zapłaciemy za iednego człowieka około 11 f. szt. i 2 szylingi. Każdy zaś człowiek w Anglii kosztuie nas 60 do 70 f. szt. w pole. Zysk iest zatem widoczny. Szwecyi płaciliśmy dawniey 40 f. szt. za człowieka, a Prussom 1794 roku 30 f. szt. Nigdy więc nie zawarliśmy korzystnieyszey umowy iak teraz. Pytano się dla czego nie wystawiamy więcey woyska w pole? Lecz przy teraźnieyszem rozłożeniu naszego woyska iest nie podobna. Każdego iednak zaspokoić powinno widzieć ze wszystkich stron tak wielką siłę zebraną dla zabezpieczenia spokoyności Europy. Francya odzyskała wprawdzie swoich jeńcow, ale przybysz ten nie iest tak znaczny, porownywaiąc go z liczbą i położeniem woysk zprzymierzonych. W ostatniey woynie miała Francya mnostwo twierdz w środku zprzymierzonych kraiow, ktore wszystkie musiały bydź pilnowane i dzieliły siłę. Francya zwrociła przez traktat Paryzki niemniey iak 56 twierdz, ktorych osady utrzymywane były kosztem zprzymierzyńcow. Strzeżenie Gdańska wymagało 40,000 woyska. Teraz są Zprzymierzyńcy w posiadłości Luxemburga, Moguncyi i twierdz Belgickich, za ktoremi znayduią się warownie Antwerpiia, Breda, Bergenopzom i Mastrycht, które są w naylepszym stanie obrony. Nigdy ieszcze nie rozpoczenała Europa woyny w pomyślnieyszych widokach przeciw Francyi, iak teraz, zwłaszcza, iż przynaymniey połowa Francyi iest przeciw teraźnieyszemu rządowi.

P. Tierney żądał niektórych wyiaśnień względem Danii. Lord Castlereagh odpowiedział, iż nie może wdawać się w prywatne interessa. P. Tierney zapytał się daley, iak dalece Hiszpaniia należeć będzie do teraźnieyszey woyny? Lord Castlereagh odpowiedział, iż Hiszpaniia przystąpiła do traktatu; lecz iak daleko do woyny należeć będzie, nie może ieszcze powiedzieć.

P. Whitbread: Pragnę wiedzieć, iak wielki iest kontyniens Szwecyi i Portugalii przeciw połowie Francyi, iak zacny Lord wyraża, i czyli Daniia przystąpiła także do traktatu?

Lord Castlereagh: Odebrałem nay-wyraźnieysze zapewnienia od tych Mocarstw, i też podpisały oświadczenie pod d. 13 Marca. Jaką zaś siłę Szwecya w pole wystawi, nie mogę dotąd powiedzieć; lecz trudno, żeby od nas, iak w ostatniey woynie, wspartą została, a bez takowego nie spodziewam się, żeby mogła wielką dostawić siłę. Ale ieżeli zacny Mowca ma nieiaką wątpliwość o postępowaniu Szwecyi, mogę go zapewnić, iż bynaymniey nie powątpiewam o polityce Szwecyi, rownie iak Austryi.

Po przymowieniu się ieszcze PP. Bankes, Whitbread i innych członkow przeciw Ministrom, wniosek ich względem uchwalenia 5 mill. f. szt. został 160 przeciw 17 głosow przyięty.

Z Drezna d. 29 Maia.
(Z Gazety Berlińskiey.)

N. Król Saski dnia 7 Czerwca spodziewany w stolicy swoiey, i latem, iak zwykle, będzie przemieszkiwał w Pilnitz, gdzie wszystko na przyięcie iego iest urządzone. W ciągu tego tygodnia Królewsko-Pruskie tymczasowe Wielkorządztwo odda rządy mianowaney przez Króla bezpośredniey Kommissyi, składaiącey się z Ministrow Hrabiow Hohenthala i Globiga (którzy z Wiednia powrocili), tudzież z taynego Radcy Gutschmida. Do dnia 5 Czerwca obce woysko ustąpi z pozostałey części Królestwa.

Urządzenia te są skutkiem zawartego i podpisanego dnia 18 b. m. w Wiedniu, dnia 21 tamże zatwierdzonego, a od Wielkorządztwa Pruskiego tu ogłoszonego traktatu pokoiu między N. Królem Saskim, a N. Królem Pruskim, który w ięzyku Niemieckim i Francuzkim na 23 strenicach in 4to z druku wyszedł. Według tego traktatu zawartego w 25 artykułach przez obustronnych Pełnomocnikow, iako to: Hrabiego Schulenburga i Barona Globiga ze strony Saskiey, a Xcia Hardenberga i Barona Humboldta ze strony Pruskiey, N. Król Saski za siebie, dziedzicow i następcow swoich na wieczne czasy ustępuie na rzecz N. Króla Pruskiego prowincyy, powiatow i części powiatow (wyszczególnionych w Nrze 19 Gazety Krakowskiey). Prowincye te i powiaty będą zwane Xięstwem Saskiem. N. Król Pruski do tytułu swego przyda tytuły: Xcia Saskiego, Landgrafa Turyngii, Margrabiego obu Luzacyy, i Hrabiego Hennebergskiego.

N. Król Saski będzie używał ciągle tytułow: Margrabiego Wyższey Luzacyi, Landgrafa Turyngii, i Hrabiego Hennebergskiego. — Część Saxonii, która się nie dostaie Prussom, w przeciągu 14 dni, zacząwszy od dnia zatwierdzenia traktatu, uwolniona będzie od woyska Pruskiego, a rządy oddane będą władzom Saskim. — Co się tycze woyska, przyięto za zasadę, iż żołnierze, podofficerowie i wszystkie osoby woyskowe, niemaiące stopnia officerskiego, poydą za iednym lub drugim z obu rządow (Saskiego lub Pruskiego) według tego, iak mieysce ich urodzenia do iednego lub drugiego rządu należy. Officerom wolno sobie obrać, do którey z obu służb na przyszłość należeć zechcą. — Długi prowincyy, &c. staią się ciężarem tego rządu, który te prowincye będzie posiadał. — Przyięte przez centralną poborową Kommissyą obowiązki dla załatwienia potrzeb i służby Królestwa, obustronnie są zatwierdzone, i od obu rządow uiszczone będą. — Król Pruski uznaie bilety kassowe za należące do tych długow kraiowych, które J. K. Mość w ustąpionych mu prowincyach przeymuie. — Król Pruski przyrzeka, iż wszystko, co się tycze własności i interessu obustronnych poddanych, według nayswobodnieyszych zasad urządzić każe. Warunek ten ściąga się szczególniey do stosunkow osób, maiących posiadłości w obu oddziałach, do handlu Lipskiego, &c. Ma bydź wolno mieszkańcom przenieść się z iednego powiatu do drugiego z ich maiątkiem bez opłaty.

Kommissya obustronna w Dreznie ma się zaymować powyższemi przedmiotami, i pracę swoię ukończyć naypoźniey w przeciągu 3ch miesięcy. — Pośrednictwo Austryi od obu stron przyięte. — Prussy do-

starczać będą rocznie Saxonii 15,000 cetnarow soli za pomierną, poźniey oznaczyć się maiącą cenę. Ilość ta może bydź powiększona do 250,000 cetnarow. — Król Saski uwolniony od wszelkich obowiązkow względnie Konwencyi Bajońskiey, &c.

Wraz z tymże traktatem wyszło Oświadczenie Króla Saskiego, datowane w Laxenburgu dnia 22 Maia, do mieszkańcow ustąpioney części Królestwa Saskiego, w którem uwiadomia ich, iż zezwolił na odstąpienie tey części kraiow dziedzicznych, względem którey Kongres Wiedeński wyrokował. W oświadczeniu tem uwalniaiąc Król Saski poddanych i żołnierzy ustąpionych przez niego prowincyy od przysięgi i obowiązkow ku niemu i domowi iego, zaleca im, aby byli wiernemi i posłusznemi swoiemu nowemu Władcy.

Dla zaięcia w posiadłość części Królestwa Saskiego, ustąpioney N. Królowi Pruskiemu, Król ten wydał w Wiedniu pod dniem 22 b. m. przez Wielkorządztwo tuteysze drukiem ogłoszony Patent, w którym wspomniona część, co do prowincyy, powiatow i granic, dokładnie iest oznaczona, i w którym nakazano, aby orły Pruskie na granicach dla oznaczenia Królewsko - Pruskiego zwierzchnictwa były postawione, herby Pruskie przybite, a oddanie hołdu od Ministra Stanu Barona Reck odebranem zostało. Mieszkańcom wszelka opieka zapewniona; urzędnicy pozostaią na swoich mieyscach; każdemu zabezpieczone użycie praw prywatnych; Konstytucya Stanow zachowana i połączona z powszechną Konstytucyą, która ma bydź ustanowiona dla wszystkich kraiow Pruskich.

Nareszcie, Królewsko - Pruskie Wielkorządztwo Xięstwa Saskiego uchwaliło pod dniem 28 b. m. aby w części Pruskiey Królestwa Saskiego, oprocz woyskowych, wszyscy także męczyzni, maiący lat 20 skończonych, kokardę narodową Pruską przy kapeluszu nosili.

— *Dnia 30 Maia.* —

Wczoray woyskowi Sascy, urodzeni w prowincyach ustąpionych, uwolnieni byli od przysięgi i obowiązkow swoich. — Dziś tymczasowe Wielkorządztwo wydało obwieszczenie, w którem, zacząwszy od dnia 6 Czerwca, wszyscy poddani i urzędnicy w części Saxonii, maiącey bydź znowu posiadaną przez Króla Saskiego, od dotychczasowych obowiązkow względnie Wielkorządztwa uwolnieni; wszyscy zaś poddani, władze, i urzędnicy kraiowi w prowincyach ustąpionych Prussom, udać się maią do Wielkorządztwa Xięstwa Saskiego do Merseburga, (dokąd się w krotce ztąd przeniesie) iako do naywyższey władzy administracyyney, dla tychże prowincyy postanowioney. Wielkorządztwo łączy z tem obwieszczeniem oświadczenie wdzięcznego uznania otwartości, zaufania, powolności, patryotyzmu i gorliwości w służbie, iakie narod Saski i władze kraiowe przez cały czas urzędowania Wielkorządztwa okazały.

Czynią iuż tu przygotowani a na przyięcie Króla naszego. W wielkim ogrodzie stawiaią bramę honorową, i inne, ile krotkość czasu dozwala, czynią przysposobienia.

Z powodu zaczenaiącey się prenumeraty na Gazetę Krakowską od 1go Lipca r. b. uprasza iey Redaktor, aby życzący ią trzymać raczyli się wcześnie zgłaszac.

DODATEK
DO Nro 49.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 18 CZERWCA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Wiadomości z Francyi do 28 Maia
(Z Gazety Berlińskiey Fossa.)

Bonaparte zawsze ieszcze w Paryżu bawi, i niema wzmianki o iego wyieździe. Mowią, iż zgromadzenie Maiowe dopiero d. 5 Czerwca nastąpi.

Przez telegraf doniosł Prefekt Rodanu pod d. 24 o godzinie 5 w wieczor z Lyonu Ministrowi wewnętrznemu, " że Xże Hieronim, Matka Napoleona i Kardynał Fesch przybyli d. 22 o godzinie 9 z rana na fregacie la Dryade do zatoki Juan. Adjutant Xcia Hieronima przeieżdza w tey chwili przez Lyon prosto do Cesarza. „ — Przez niego dowiedziano się, że sprawa Miurata bardzo iest w złym stanie, i że powyższe osoby uciekły z Neapolu, obawiaiąc się bydź od ludu zamordowanemi lub pochwyconemi.

Lucyan Bonaparte towarzyszył wczoray w południe swoiemu bratu Napoleonowi na pole Marsowe, gdzie ten w ośmiokonnym powozie poiechał dla obeyżrenia sali na zgromadzenie Maiowe. Lucyan przyymował wczoray u siebie odwiedziny Ministrow i wielu deputowanych, potem był u niego wielki obiad.

Z rozkazu Bonapartego powiewa dotąd w portach Francuzkich biała chorągiew, aby powracaiące z odległych okolic Francuzkie okręty nie wzdrygały się zawinąć do portu; lecz iak tylko zawiną, muszą zaraz trzechkolorową kokardę zawdziać.

Papiery Francuzkie spadły d. 28 b. m. do 54 za 100.

Gazety Paryzkie durzą zawsze publiczność, że Austrya i W. Brytania chcą zostać neutralnemi, że Lordowie Liwerpool i Castlereagh nie zgadzaią się w systemacie, że doniesienia z Londynu zawsze są za pokoiem, i że rząd tamteyszy zaprzestał wszystkich uzbraiań. (Zobacz artykuł z Londynu.)

Każdy z ministrow złożył z swey osoby 3000 fr. na uzbroienie narodowey gwardyi. Miasto Paryż musi nietylko wystawić, ale i uzbroić 24 bataliionow strzelcow.

Sądzą zawsze ieszcze, iż Bonaparte zostanie od taynych swoich przeciwnikow wydany, dla odwrocenia od Francyi nieodzownego zniszczenia, ktore zewnątrz i wewnątrz iey grozi. Wewnętrzne zaburzenia

wzmagaią się codziennie, czego nawet nie ukrywaią dzienniki. Do niektórych departamentow posełane są woyska dla ich przytłumienia. Pod Jen. Lamarque poszedł korpus woyska na zachod (gdzie oprocz Wandei powstało 11 departamentow.) Wszystkie woyska, które w Orlean stały, poszły do Bretanii, gdzie spodziewany znowu wkrotce był Xże Burbon. Powstanie rozciąga się wzdłuż brzegow, od uyścia Wileny aż do uyścia Girondy, i pomyka się coraz daley w środek Francyi. Dowodem tego iest okrutny rozkaz Namieśnika policyi 3go powiatu w Nant pod d. 16 b. m. w którym mowi: " Zważywszy, iż zaburzenia w niektórych częściach zachodnich departamentow przypisać należy byłey szlachcie, przeto wezwana iest 1) wszystka była szlachta bez żadnego wyiątku, osiadła w departamentach niższey Loary, Meny, wyższ. Loary, Wandei, dwoch Sewrow, Indry i Loary, Szery, Indry, Wienny, wyższey Wienny, Szarenty, niższey Szarenty, Kresy do stawienia się w przeciągu 10 dni do prefekta swoiego departamentu, gdzie dowiedzą się o dniu, w którym maią powtornie stanąć, a tym, którzy nie maią rękoymii dawnieyszego postępowania swoiego, wyznaczone będzie wewnątrz kraiu mieysce na mieszkanie. 2) Wszyscy, którzy tego rozkazu nie usłuchaią, maią bydź iako zostaiący w służbie Hrabiego Lill uważanemi i podlegaią karze wyroku pod d. 8 Maia r. b.,, — Z Niort donoszą: " Miasto Bressuire (między Poitiers i Nant w depart. obu Sewrow) opuszczone zostało od woysk naszych i osadzili go rokoszanie. P. de la Roche-Jaquelin znayduie się na ich czele, kieruie powstaniem w całym departamencie i wszędzie zaprowadza rząd Królewski. Pod Chatillon (między Bressuire i Nant) zaszła potyczka, po której rokoszanie Bressuire opuścić i iednego z swoich dowodcow, Ferranda, utracić mieli. Jenerał Travot miał im w tey potyczce 10.000 karabinow Angielskich odebrać (?). Mowią także, iż Anglicy wysadzili do Wandei 800 ludzi. Jeden z dziennikow zaprzecza tey pogłosce, ale dodaie, iż wylądowano tam wiele broni i kilkunastu dowodcow Szuanow i stronnikow Królewskich.

W południowych okolicach Jenerał Gilly (w Nicei) zaledwo mógł wstrzymać powstanie. W rozkazie dziennym pod d. 10 b. m. oznaymuie, iż na mocy rozkazu urządzi ruchome kolómny, które ścigać wszędzie będą rokoszanow. Przy tych kolomnach znaydować się oraz będą woyskowe kommissye, które winnych podług praw woyskowych karać będą. Zaburzenia naywiększe są w departamentach Gardy i Herault (w Nicei i Montpellier.) W ostatnim mieście coraz bardziey zwiększa się nienawiść przeciw Bonapartemu. W tym departamencie iest iuż 9ty prefekt mianowany; poprzedni albo nie przyięli tego urzędu, albo go złożyli. Młodzież ukrywa się, wieśniacy ułatwiaią ucieczkę żołnierzom, a żandarmowie uważanemi są iako nieprzyiaciele kraiu. Maiętnieysi obywatele wynoszą się na wsie lub z kraiu. Po ulicach widać tylko na połowie żołdu będących officerow, którzy obywateli uciskaią. W Montagnac (między Montpellier i Beziers) wywieszono białą chorągiew; bataliion z Montpellier odebrał rozkaz zerwać ią, i okropnie się z tem miasteczkiem obszedł. Marssyliia ogłoszona iest w stanie oblężenia. Zaiątrzenie zachodzi do ostatniego stopnia.

W departamentach pólnocnych obe-

cność tylko woyska wstrzymuie rokosz. Z Hale piszą: Znayduią się tu i nad całym brzegiem gwardye narodowe, przeznaczone do osadzenia nadbrzeżnych zamkow i twierdz, i wielką okazuią ochotę (?). Wszystkie woienne i kupieckie okręty rozbraiaią, i lud z nich do lądowego woyska zabieraią. Bonaparte powołuie wszystkich Francuzow do swoiey obrony. Każdy iednak pyta się: coż się z nami stanie? Zołnierze uciskaią obywateli wszystkiemi sposobami, a ci obawiaią się nawet żalić, żeby nie byli z pod konstytucyi wyiętemi. — Inne doniesienia z Francyi opiewaią, iż środki Bonapartego nie idą pomyślnie. Pod czas popisu federatow przedmieść S. Antoniego i St. Marceau nie było iak 3000 ludzi obecnych, i to powiększey części przymuszonych. Dawniey drżał Paryż przed środkami Bonapartego, teraz pogardza niemi.

Zaburzenia we Francyi czynią Bonapartego bardzo niespokoynym. Przybyły d. 24 b. m. z Wiednia goniec pomnożył iego niespokoyność; pytał się zaraz swoich ministrow o radę. (!) Do Walenciennу nadszedł rozkaz, aby natychmiast posłano na wozach kilka pułkow do Wandei. Przybyłe tam, do Lill, Douay i Maubeuge narodowe gwardye w liczbie 18 do 20,000 są źle uzbroione i ubrane; powiększey części maią tylko piki i fuzye. Narodowe gwardye z departamentow Merty, Wogessow i Mozeli stanowić maią osadę w Metz. Narodowe gwardye z departamentow Landen, &c. poszły na osadę do Baionny. Naczelny Wodz woyska Pireneow, Jen. Clauzel, wezwał nadgranicznych mieszkańcow do oręża, ponieważ Hiszpaniia przystąpiła do koalicyi.

Monitor zawiera list z Nancy pod d. 12 Maia, w którym wyrażono: "Miasto nasze podobne iest do główney kwatery; od 14 dni przechodzą tędy nieustannie woyska, działa i ammunicya. Wczoray widziałem na moie oczy pomiędzy roznemi bataliionami od Wogessow idącemi aż do 300 kobiet przebranych po męzku i czyniących żołnierską służbę (?). Jedna z znaiomych mi kobiet była starszym sierżantem.„

DONIESIENIA.

1wszy raz.) Stosuiac się do przepisu Rządowego, podaię do publiczney wiadomości, iż do Krynicy w Galicyą Austryacką wyieżdzam.

W Krakowie d. 14 Czerwca 1815.

Felix Zakrzewski, Dziedzic wsi Wierzbna w Pow. Hebd. Dep. Krak.

1wszy raz.) Izrael Pitzelle i Abraham Wermann, Kupcy z Zydowskiego miasta na Kaźmierzu przy Krakowie, maia zamiar wyiechać w kray Rossyyski do Zelwy przez Szerysową w interessach handlowych. Biorą z sobą dwoch służących Kiwa Abeles i Szulenkiersza, i parobka do koni; co ninieyszem do publiczney podaią wiadomości.

Komornik Sądu Pokoiu Powiatu i Miasta Krakowa uwiadomia ninieyszem, iż w domu zamieszkania iego przy ulicy Brackiey pod L. 241 stoiacym, d. 23 m. b. i r. o godzinie 3 popołudniu, prowent jatki rzeźniczey na Kleparzu między innemi jatkami w środku stoiacey, w dwunastoletnia dzierżawe więcey daiacemu, pod warunkami, o których każdego czasu u podpisanego dokładną wiadomość powziąść można, przez publiczną licytacyą wypuszczonym będzie. Chęć przeto zadzierżawienia powyższey jatki maiący, w mieyscu i czasie oznaczonych znaydować się raczą.

W Krakowie d. 16 Czerwca 1815.

Kazimierz Janowski, Kom.

W dniu 26 Czerwca b. r. o godzinie 9 z rana w Mieście Opatowcu w Powiecie Szkalbmirskim Dep. Krak. sprzedawane będą przez publiczną licytacyą więcey daiącemu i przybicie otrzymuiącemu Dziesięciny Wytyczne Snopowe, iako to: 1) Mieyska Opatowiecka, którey cena złp. 700. 2) Szemienowic, którey cena złp. 400. 3) Pruska, którey cena złp. 200. Oraz Dochody z Gruntow do Plebanii Opatowieckiey należących, na rok ieden w tymże dniu wypuszczonemi zostaną. Wszystko za gotową zapłatę. — W Szkalbmierzu d. 14 Czerwca 1815.

Jacek Kawecki, Kom. Ptu Hebd. Zast. Szkalb.

W dniu 19 Czerwca odbywać się będzie dobrowolna licytacya Paiąkow, Lamp z bronzem, szkła rożnego szlifowanego Czeskiego i innych rożnych towarow, w Rynku miasta Krakowa pod Nr. 23 w sklepie na dole.

Dyrekcya Ministerii Sprawiedliwości, stosownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do wiadomości publiczney, iż Trybunał Cywilny Dep. Krakowskiego wydał pod dniem 9 Maia r. b. na powodztwo Tekli z Paszusow Skorzyny w wsi Niegowy w Powiecie Lelowskim zamieszkałey wyrok nakazuiący dalsze wyszukiwanie i udowodnienie nieprzytomności męża powodki Błażeia Skory, który w roku 1807 wyszedł z Pułkiem swoim Legią nadwiślanską zwanym, do Hiszpanii, i do tego czasu, ani powrocił, ani żadney o sobie niedał wiadomości. W Warszawie d. 22 Maia 1815

Wawrzecki. Langer, Sek. M.

Prezydent Municypalności Miasta Wolnego Handlu Krakowa. Podaie do publiczney wiadomści, iż trzecia licytacya na trzech letnie Zadzierżawienie Folwarku Mieyskiego Kawiory z przyległemi patswiskami Błonie zwanemi, która to dzierżawa z dniem 24 czerwca r. b. poczynać się ma, w Biorze Prezydenta dnia 23 Czerwca r. b. o godzinie 10 zrana odbywać się będzie.

Cena fiskalna według Uchwały Rady Municypalney do 3000 roczney Dzierżawy znižona stanowi się. Każden licytowania chęć maiący, ma bydź za opatrzonym w Vadium dziesiątą część Ceny fiskalney roczney wynoszące. O dalszych Warunkach licytacyi każdego czasu wiadomość zasiągnąć można w Kalkulaturze Mieyskey. W Krakowie dnia 7 Czerwca 1815.

Zarzecki.

Kozdrayski, Sek.

Niżey podpisany do publiczney podaie wiadomości: iż w skutek Rezolucyi JW. Prezesa Tryb. Cyw. I. Inst. Dep. Krak. pod d. 31 Maia r. b. do liczby 1338 zapadłey; ruchomości, po ś. p. Teressie z Gorączkiewiczow 1go Mireckiey, 2go małżeństwa Sawiczewskiey, pozostałe, składaiące się z mebli, sprzetow domowych, zegara stołowego, kilku sztuk naczyń porcellanowych, sukien, bielizny, i t. d. przez licytacyą publiczną, w dniu 21 b. m. Czerwca, w kancellaryi podpisanego, przy ulicy Floryańskiey, pod Nr 537 na pierwszym piętrze, za gotowe srebrne pieniądze, sprzedawane będą. Po czym bezpośredniczo, na mocy Rezolucyi Wys. Tryb. Cyw. I. Inst. Dep. Krak. pod dniem 9 Grudnia r. z. do liczby 2991, i pod dniem 5 m. i r. b. do L. 1333 zapadłych, nastapi sprzedarz sukien, kilku sztuk bielizny, fuzyi, kuferka, i t. d. po ś. p. Piotrze Popowiczu: tudzież tabakierki szczerozłotey, zegarka, pieczątki, ramek od toalety srebrnych lorynetty, i okularow takichże, po ś. p. Janie Jaskiewiczu pozostałych.

Dan w Krakowie d. 9 Czerwca 1815.

Antoni Szałowicz, Not. Pub Dep. Krak.

Komornik Powiatu i Miasta Krakowa zamieszkały w Krakowie przy Kościele Dominikanow pod liczbą 66, podaie do publiczney wiadomości, iż dnia 24go Czerwca r. b. 1815go, o godzinie 9tey zrana w zamieszkaniu iego puszczone będą, przez publiczną licytacyą wszelkie dochody czyli prowenta pochodzące z krescencyi, propinacyi paktu, i t. d. z Dobr wsi Karniowice w Powiecie i Departamencie Krakowskim, leżących w roczną dzierżawę, licytanci maią bydź opatrzeni w Vadium w kwocie 700 Zł. Pol. w monecie srebrney kursuiącey, iako dziesiątą część summy z intraty tych dobr pochodzącey, a o warunkach licytacyi u podpisanego Komornika każdego czasu potrzebną informacyą powziąść będzie można. — W Krakowie d. 1go Czerwca 1815.

Franciszek Chwastkiewicz, Komornik S. P. P. i M. Krak.